

Tsaar Poetin en Rotterdam

De gemeenteraadsverkiezingen, daar had ik over willen schrijven. Maar 'Oekraïne' overstemt alles. Dus leek het me zinniger de netelige verhouding tussen (Poetin) Rusland en Rotterdam eens aan de orde te stellen. Als iemand in het onderstaand relaas een verkapt stemadvies wil zien: Stem niet op een gemeenteraadskandidaat die Poetin-vriendelijk is, het zij zo. Trouwens, stem ook niet op een Trumpvriendelijke kandidaat! Want die blijken zowaar er ook te zijn in onze stad. Maar dit terzijde.

Ik passeer nu even de 'kwestie MH17' en ook het vriendschapsjaar Nederland-Rusland 2013. Eigenlijk een *niet*-vriendschapsjaar, want het kenmerkte zich door pijnlijke incidenten. O.a. 'de mishandeling van de Nederlandse *diplomaat* Onno Elderenbosch.

Ook in de jaren daarvoor was het bepaald niet altijd pais en vree is geweest tussen Rusland en Nederland. Die incidenten liepen echter nooit uit op diplomatieke rellen, wat best gekund had. Wel... was het altijd weer Nederland, dat die rellen zoveel mogelijk voorkwam. Door tijdig in te schikken. Want wij zijn Calimero en de Russische Beer is groot.

Een goed voorbeeld van die verregaande inschikkelijkheid deed zich voor tijdens mijn lidmaatschap van de Rotterdamse Raad.

Het betreft het Tsaar Peter-beeld van de hand van de Russische beeldhouwer Leonid Baranov, dat de Russische regering Nederland aanbood ter gelegenheid van de Peter de Grote-manifestatie van 1996.

Het geleur met dat beeld had gemakkelijk tot een voor Nederland onaangename diplomatieke rel uit kunnen groeien.

Want Zaanstad *weigerde* het beeld!

Waarom? Was het om de overbekende Zaanse grap "Peter de Grote heeft nooit de huur van zijn huisje betaald. Eerst maar eens die som geld over maken! Plus rente!"?

Afgezien daarvan, Tsaar Peter had in Zaandam al een beeld!

Ook Amsterdam, waar tsaar Peter eveneens een poos gewoond heeft, weigerde.

Peter de Grote was namelijk politiek gezien verre van brandschoon. En daar heeft men in de Hoofdstad van oudsher meer antenne voor dan in de Havenstad.

En toen kwam de Nederlandse regering aanzetten met het beeld in Rotterdam... Toenmalig wethouder Kombrink jubelde. Een gratis beeld! Daar moesten we toch allemaal voor zijn!

Op mijn vraag wat tsaar Peter dan wel met Rotterdam had gehad. ...was de man bijvoorbeeld ooit wel eens bij ons langs geweest? Antwoord "Vast wel. De Tsaar

hield erg van schepen, nou, dan moet je bij ons in Rotterdam zijn....!" Maar nee, historisch onderzoek was daar niet naar gedaan.

Het agendapunt werd vervolgens op mijn dringende verzoek een week verdaagd ten einde B&W de kans te geven een geschiedkundig geschoold ambtenaar het stadsarchief in te sturen voor uitsluitsel daarover.

Mijn tweede vraag was van zwaarder kaliber: of de wethouder een standbeeld in Rotterdam voor een *grootschalig moordenaar* wel passend vond? Amsterdam had het beeld immers daarom afgewezen.

Zeker, Peter de Grote had in zijn tijd veel voor de modernisering van Rusland betekend, maar was anderzijds *de Stalin van zijn tijd* geweest. Want ik had die Tsaar eens in De Winkler Prins opgezocht. (*Wikipedia* moest toen nog worden uitgevonden...).

De aanleg van de stad Sint Petersburg, hét favoriete bouwproject van de ambitieuze tsaar kostte honderdduizend *dwangarbeiders* het leven. Zò slecht waren de werkomstandigheden.

En de wrede wijze waarop hij zijn eigen zoon Alexej had omgebracht, loog er ook al niet om. Die werd omdat hij tegen het beleid van zijn vader was, zwaar geknuppeld met een knoet en vervolgens sprak Tsaar Peter de doodstraf tegen hem uit. Maar het was al niet meer nodig, Alexej was inmiddels al aan zijn verwondingen overleden...

De wethouder bezwoer mijn dringend dit soort geluiden te staken! Stel dat ze de Russen ter ore zouden komen... dat kon alleen maar ellende opleveren.

Bovendien kwam de ambtenaar op de proppen met 'goed nieuws!' Tsaar Peter was tijdens zijn tweede bezoek aan Nederland zowaar vier (!) dagen in Rotterdam geweest..

De wethouder barstte in jubelen uit!

Ik had toen nog kunnen schamperen. *Gelijke monniken, gelijke kappen*. Als iedereen die ooit vier dagen in Rotterdam is geweest, recht op een standbeeld heeft bij ons, dan staat ons nog een legioen aan standbeelden te wachten...

Maar ik deed het niet. De rest van de commissie Cultuur was heel erg voor plaatsing. Een gratis beeld! Een *offer you can't refuse*. En ik ga niet trekken aan een dood paard, zeker niet als dat dode paard aan een dode tsaar behoort...

De Russen, die het uiteraard vreemd hadden gevonden dat hun geschenk niet geplaatst werd in Zaanstad of Amsterdam, was namelijk immers inmiddels voorgehouden, dat plaatsing in Rotterdam, de stad met de Grootse Haven Ter Wereld (toen nog wel!) juist *extra* eerbetoon betekende voor de Grootste Tsaar Aller Tijden, iemand, die niet te beroerd was geweest om zich te laten opleiden tot *Scheepstimmerman*. (Heet de Scheepstimmermanlaan daarom zo? M.K.) Ze slikten het, de Russen. Een diplomatiek incident was weer eens voorkomen. Dankzij *quasi-russofiel* Rotterdam

Sindsdien kijkt Tsaar Peter bij ons op de Westerkade uit over de Maas... alsof het de Nawa is!

En... vervolgens bleek het beeld onverwacht nog enige zin voor Rotterdam te hebben ook! En wel voor de Rotterdamse homobeweging.

Die kon dankzij het Tsaar Peter-beeld *mediageniek* protesteren tegen de door *self made*-Tsaar Poetin uitgevaardigde anti-homowetgeving - ten tijde van de Winterspelen in Sotsji – door het beeld ...*roze* te verven!

Wie binnenkort het beeld *blauw-geel* geverfd ziet, moet zich niet verbazen...
Lang leve de Oekraïne!